

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemanj velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemanj velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljanj velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 267.

V Ljubljani, v soboto 21. novembra 1891.

Letnik XIX.

Učite se — nemški!

Znana je krilata beseda bivšega naučnega ministra barona Conrad-Eybesfelda: „Morava se ne sme poslovaniti.“ Naslednik njegov pl. Gautsch pa se je proslavil z znanimi ordonancami z dne 15. avgusta l. 1888 in zadnjim govorom v državnem zboru minoli petek, v katerem se čita med vrstami: „Učite se nemški!“ Razmere in način, ko je naučni minister odgovarjal na jasne dokaze nemškega nasilstva, kažejo najbolje, kako vsled mlado-čeških zaslug politična sapa ustvarja novo središče, v katerem stoji — pl. Plener s svojimi oprodami. Nepričakovane in nezaslužene so bile besede, s katerim je naučni minister odgovarjal na opravičene in stvarne pritožbe g. poslanca Kluna, ki je odkrito šibal žalostne šolske razmere zlasti na Koroškem. Kakor da bi bil slovenski rod obsojen na večno robstvo in bi moral z ljudskim svojim materijalom vedno množiti nemško pleme!

Kadarkoli so naši zastopniki na merodajnem mestu naštevali krivice, ki se godé Slovincem, vedno se nam je manj ali bolj odločno odgovarjalo z ministerskih sedežev po naukih starobirokratske šole: „Učite se nemški!“ V sličnem zmislu je odgovarjal minister Gautsch: Avstrijski Slovani, zlasti Slovenci, učite se nemški, ker to zahteva državna korist!

Zalostno, da smo po desetletja trajajočih borbah za narodno enakopravnost, po hudih bojih zoper nemški centralizem prišli zopet do reakcionarnega argumenta, da Slovincem ni treba slovenskih ljudskih šol!

Po našem mnenju je bil v tem slučaju naučni minister tolmač drugih činiteljev, katerim se ne zdi umestno take nazore oznanjati s parlamentarne tribune. V prvi vrsti so višji vojaški krogi, ki se držé

stare tradicije o „nenadomestni“ sreči, kakršna je nemščina naši armadi. Te kroge vznemirja skrb, da bi naši prostaki in podčastniki ne umeli nemški, ko bi se Slovanom dovolile ljudske šole z materinim jezikom.

Pri vseh armadah je poleg udanosti vladarskemu prestolu in dovršenosti tehniškega oboroženja podlaga sile in pravne moči tudi narodna zavednost. V tem smislu je pisal nedavno celó vojaški list „Reichswehr.“ Po besedah g. naučnega ministra pa se ne moremo nadejati, da se bo vojaška uprava postavila na to moderno stališče. Vsled tega je pa tudi vedno verjetnejše, ker je naravno, da se bodo vedno množile pri nas in drugod vrste radikalne opozicije. Ravno to pa moramo tembolj obžalovati tudi iz višjih ozirov, ker ravno konservativni življi so pogoj obstanku naše države. Kdor razdira to močne trdnjavo konservativne ideje, ta ne misli na mogoče škodljive posledice.

V teh žalostnih razmerah pa nas je do srca vzradostil odločni korak koroških naših bratov, o katerih je svet trdil, da so že politično mrtvi. Deputacija zavednih in za narod unetih mož nastopila je daljno in težavno pot na Dunaj, da presvetlega cesarja prvim svetovalcem naravnost razjasni neznosni položaj, v katerem ječi slovenska tretjina koroškega prebivalstva. Neštivilnokrat so slovenski listi in zastopniki v državnem zboru opisavali kričeče krivice, ki se godé slovenskemu oratarju v starodavnem Korotanu. Vse prošnje so bile brez odmeva in pomoči, ker dosledno trdé narodni nasprotniki in pačijo javno mnenje, da je koroški Slovenec suha veja na slovanski lipi in se ne zaveda svoje narodnosti, da le tuji hujškači begajo in hujškajo mirno prebivalstvo.

Pomenljiv je torej korak, ki so ga storili požrtovnalni koroški domoljubi, ker s tem so dokazali, da

neso zadovoljni s sedanjimi razmerami, da so in hočejo ostati cesarju in domovini zvesti sinovi. Slava vrlim možem! Preverjeni naj bodo, da ves ostali slovenski narod s ponosom zré na neustrašene zagovornike božje in državljanske pravice in z največjim zanimanjem spremlja njihov boj za obstanek, katerega blagoslovljaj Bog!

Najnovejša šolska naredba na Koroškem.

Iz Celovca, dne 19. nov.

Ze od leta 1848., torej celih 43 let se koroški Slovenci bojujemo za slovensko šolo, v svésti si, da le slovenska šola zadostuje slovenskim otrokom! Pod absolutistično vladjo so se tudi na slovenskem Koroškem že šole razvijale na jedino pravi podlagi, t. j. slovenska deca se je poučevala v materinščini. Pa nova, „liberalna“ šolska postava iz l. 1869. je kakor mrzla burja v pozni pomladi zamorila bujni cvet, ki se je bil jel pokazovati na vrhu našega narodnega šolstva. Onega leta namreč začelo se je po naših šolah na vse kriplje germanizovati, — germanizacija postala je prvi in pglavitni namen našim šolam! Sicer se je slovenski ljud na Koroškem kar iz početka jel braniti nenaravnega in krutega nasilstva, bil je za slovensko šolo vztrajen in trd boj, — žal, doslej brezuspešno. Koroškim Slovincem se vkljub silnim naporom doslej ni še posrečilo oprostiti se težkih spon, v koje jih je vkoval kruti nasprotnik po nemških šolah.

Kar povsod veljá, to po volji nemško-liberalne gospóde n e m a veljave v „liberalnem“ Korotanu!

Ker pa gospóda vidi, da s sedanjo nezmislno in nepostavno šolo na noben način ne gre več, izdal je vis. c. kr. koroški deželni šolski svét ukaz, po katerem se je slovenščini pripoznala vsaj ne-

LISTEK.

Mozaik.

III.

Kam pa so spravljali Naprednikovi svoj znoj? — Brez dvojbe je to vprašanje jako zanimivo, kakor je tudi odgovor vreden naše pozornosti. Pripomniti moram, da so pri Naprednikovih ljudje bolehal, kakor drugod, in še bolj; tako raznovrstnih in čudovitih boleznij nima nobena bolnica na svetu, kakor so jih imeli ondu; da so bili dohtarji pri hiši, o tem smo že vsaj nekaj omenili, razven dohtarja „Nevesekdo“ jih je bilo še mnogo; na dohtarstvo so se v obče pri Naprednikovih z velikim ponosom ozirali, ne mené se za klevetnike, ki so trdili in še trdé, da „doctor“ in „doctus“ ni vse jedno. Dohtarje so imeli in — basta! Trebalo je le še lekarne in tudi za-njo so poskrbeli. Pri tem pa jim je ravno njihov častitljivi znoj jako dobro služil; rabili so ga mestu „aqua destillata“, ko so pripravljali svoje léke. Razven tega znamenitega sredstva so pa imeli še veliko zalogo zdravilnih kemikalij in mineralij, in v svojo čast, z večine dobrega domačega pridelka. Ker sem že ravno pri tem, ne bo odveč, da nekatere glavnejše pripomočke po pristnem receptu Naprednikovih dohtarjev slavnemu občinstvu naznamim, in sicer edino s tem namenom, da bi vzbudil pri slavnem občinstvu pomilovanje za

vse časti vredne Naprednikove prebivalce, ki si morajo s tako hudimi sredstvi lečiti svoje žalibog neštivilne bolezni. Kakor sem že rekel, navajam le nekaj znamenitejih zdravil iz veleobširne Naprednikove lekarne:

1. Štupa za „črno božjast“. Da se uporaba te štupe umeje, moram iz zdravilstva to-le omenjati: „Črna božjast“ je pglavitni znak Naprednikovec; brez nje Naprednikovec ni mogoč in ker se na svet ne rodi nobeden s črno božjastjo, treba, da se je pozneje umetno prilasti, kdor hoče spadati k Naprednikovi družini. — Bistvo črne božjasti je to, da se razgreje kri, oči izbulijo, zobje zaškripljejo, pesti skrčijo in noga dvigne za breco, kadarkoli se kje prikaže črna suknja. Te pojave vzraja cela črna suknja od ovratnika do dolenjega roba; samo žep črne suknje je izvzet; ta — črne božjasti ne vzraja! — Da se pri ljudeh vkorenini ta znamenita božjast, ki je ponos, recimo skoraj edini ponos Naprednikovec, treba je pripomočka in sicer tem vplivnejšega pri onih, ki so bili navaženi, z nalomljenim hrptom se bližati črni suknji, pri onih, ki so jej po več let lizali škrice in poljubovali gumbe, pri onih, katerim je bila edino črna suknja voditeljica v šolske klopi, kuharica in varuhinja.

Pripravlja pa se štupa za črno božjast tako-le: Domači pridelki „cultura nocturna“, „eruditio ostariensis“ in „ingratitude liberalis“ se zmešajo in stolčejo; vmes se pridene

košček „nationalitas massonica“ in „catholicitas judaica“, ki se dobita posebno po ceni v lekarnah „Alliance israelite“; namoči se vse to z znojnim gnojem in zdravilo je gotovo. Da so učinki izvrstni, o tem vedó črne suknje primerov brez konca.

2. Že imenovana „mirakel-zavba“ ali Mahnič-zavba. Ta se rabi skoro pri vseh boleznih, vlasti pa pri „pomanjkanju idej“, pri „gnilih možganih“, pri „kosmati vesti“ itd. — Če se z njo namažejo prsti, lahko pišejo „4000“, „modernej apostat“ in enake umotvore, lahko rišejo znamenite slike; na jeziku vpliva vlasti pri agitatorjih čudotvorno; vspešno deluje tudi pri „katoliški srbečici“ in je sploh sredstvo, ki vzdržuje čilost Naprednikove hiše. Izdeluje se iz žolča, tešč-slin in takozvanega „Sulphur cerebri“ domačega pridelka.

3. Pristni turški prašek „izvrga človeštva“, ali najgotoveje sredstvo proti „blagoslovljenim murrom“. — Čemu se rabi to zdravilo, ni še povsem dognano. Esenca njegova se tudi ne izdeluje doma; nekateri trdé da jo pripravlja neki bagdaski derviš, drugi zopet, da se naroča v Kolomeji, tretji pa celó, da jo prodaje znana svetovna firma „veliki orijent“. Pri nas se esenca ne rabi sama, marveč primeša se jej v nekoliko gramih „rabies fanatica“ in „stupiditas internacionalis“. Od vspeha, ki je v resnici turški, je vzeto ime.

4. Olepšavna pomada. Rabi se samo „zu-

znatna trohica pravice do obstanka v naših ljudskih šolah.

Z odlokom z dné 26. septembra l. 1890., št. 1623, in 2. februarija 1891. l., št. 1623, zaukazal je deželni šolski svet, naj se po utrakvističnih šolah slovenščina uvede po 3 ure na teden kot neobligaten predmet!

Poročalo se je svoječasno obširno, da taka naredba nikakor ni mogla zadovoljiti slovenskega ljudstva. Povsod je nastala nevolja vsled teh treh ur, ki so se otrokom še povrhu nalagale k drugim šolskim uram!! Od vseh stranij prihajale so pritožbe in le v nekaterih šolah se je ta triurni pouk v slovenščini tudi dejansko vpeljal, drugod pa ostal je ukaz — na papirju!

Da si vsaj enkrat pridobé po postavi zajamčenih si pravic, obrnile so se letošnje leto koroške narodne občine, kakor posamezni kmetje do vis. c. kr. učnega ministerstva s prošnjo, naj vis. c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje zaukaže, da se uvede na koroških ljudskih šolah, koje obiskujejo slovenski otroci, slovenski jezik, ki je materin jezik otrók kot učni jezik, tako da se bodo otroci v vseh letih in v vseh predmetih učili le v slovenskem jeziku in na podlagi slovenskih učnih knjig; nemški jezik pa se naj uči od četrtega šolskega leta naprej v posebnih urah, ki se pa ne smejo otrokom še povrhu nalagati, ampak se naj od vzamejo onim 12 uram, ki so odmerjene pouku v materinem jeziku.

To je zahteva in prošnja koroških Slovencev gledé ljudskega šolstva. Ta prošnja pač ni pretirana in vse, kar se v nji zahteva, zahteva se popolnoma le v smislu § 19. temeljnih državnih postav z dné 21. decembra l. 1867., § 6. državnih šolskih postav z dné 2. maja l. 1883. itd.

Vloživši te prošnje zaupali so koroški Slovenci tudi na besedo g. ministra Gautscha, ki je v seji budgetnega odseka dné 23. maja l. l. zatrjeval, da je jedini pot, ki učni upravi daje priliko, v posameznih slučajih odločevati, pot pritožbe.

Pa vkljub temu imamo malo upanja, da se bo skromnim in povsem upravičenim prošnjam, kojih se je odposlalo 33, kakor povzamemo iz ministrovega govora, vsaj deloma ustreglo.

Gosp. pl. Gautsch povedal nam je namreč v svojem nepričakovano ostrem odgovoru g. poslancu K. Klunu dné 13. t. m. nekoliko o usodi teh prošenj, ki so se od strani učnega ministerstva „samo ob sebi umevno“ poslale koroškim šolskim oblastvom v daljšo obravnavo. Kako bodo naša šolska oblastva, ki so za svoje korake nasproti slovenskim težnjam našla v gosp. učnem ministru gorečega zagovornika, tudi v tem slučaju zopet skušala „rešiti“ slovenske prošnje, pač ni težko uganiti.

Mislimo tudi, da se ne motimo, če moramo najnovejšo šolsko naredbo koroškega deželnega šol-

skega sveta z dné 9. novembra t. l., o koji smo prvič zvedeli po g. Gautschu, pripisati le tem prošnjam za slovensko šolo! Izdal se je ta ukaz z namenom, da se ž njim zopet prepreči ugodna rešitev imenovanih prošenj. Bati se je, da naučna uprava prošnje kar vrno z opazko, da se je po omenjenem odloku z dné 9. t. m. šolsko razmerje bistveno premenilo, da so prošnje postale zatorej brez pomena! Tako se je delalo že opetovano ob sličnih priložnostih in le preveč upravičena je misel, da se tudi zdaj pod to pretvezo zopet odklonijo prošnje, ako pojde po volji celovške višje gospóde.

Kakšna je pa nova šolska naredba za koroške utrakvistične šole? Moremo se-li koroški Slovenci ž njo zadovoljiti? — Nikakor ne!

G. min. pl. Gautsch govoril je o tej najnovejši naredbi gledé slovenskega poduka na koroških ljudskih šolah tako-le: „Gledé utrakvističnih šol se je nam naznanilo, da je ura za poduk slovenščine brez izjeme postavljena na konec vsakdanjega poduka, da ta poduk ni obligaten, itd. Te razmere so se tako razvile, ko je deželni šolski svet izdal po šolski noveli iz l. 1883. prenarejene učne črteže. V istini pa so se od tega časa te določbe že bistveno premenile in zdi se mi, da ukrepi dež. šolskega sveta koroškega razveljavijo vse pritožbe, ki jih je navel v tem oziru g. posl. Klun. Pred seboj imam okrožnico koroškega dež. šolskega sveta z dne 9. t. m., s katero se zaukazuje, naj se ure za poduk slovenščine in nemščine razvrsté tako v tedenske podučne ure, kakor je primerno krajevnim razmeram posameznih šol. V prihodnje se torej ne bo več zgodilo, da se bode slovenščina poučevala brez izjeme le ob koncu vsakdanjega šolskega časa. Nadalje je deželni šolski svet zaukazal, da je v vseh šolah pouk v drugem deželnem jeziku, tedaj v slovenščini, za vse otroke obligaten, izvzemši tiste, ki izrecno zahtevajo, — in v tem slučaju se moram sklicevati na določbe člena 19. temeljnih državnih postav, (!) — da so tega oproščeni, ki se zato ne smejo siliti udeleževati se takega poduka.

Končno je storil deželni šolski svet v svojih ukrepih še več. Da se ovrže kar iz začetka trditve, da so na takih šolah otroci preobloženi s podukom v nemščini in slovenščini, zaukazal je deželni šolski svet po tej okrožnici vsled jednoglasnega sklepa, da se more v višjih razredih takim otrokom odpustiti po jedna po učnem načrtu za risanje in telovadbo določenih ur. Iz teh ukrepov koroškega deželnega šolskega sveta naj visoko zbornica povzame, da se gotovo (?) ne more govoriti o kaki predsodku šolskega oblastva proti pouku v drugem deželnem jeziku. S tem so pa menda ovržene tudi pritožbe, katerih je g. poslanec prej omenil.“

Iz teh ministrovih besed je razvidno, v čem obstoji najnovejša pridobitev (!) koroških Slovencev na polju narodnega šolstva. Priznalo se je naši materinščini v šoli nekoliko več pravic, nego jih je vživala doslej. Ali s tem se slovensko ljudstvo nikakor ne more in ne sme zadovoljiti!

Pedagogičen nesmisel je in ostane, da se slovenska deca poučuje na podlagi njej tujega jezika! To bije v obraz vsej človeški skušnji in našim državnim postavam. Zagovarjaje pravice Nemcev skliceval se je g. Gautsch na člen 19. temeljnih postav; a mislimo, da imamo mi iste pravice zahtevati jednakoopravnost tudi za nas, da ima citovani paragraf veljavo tudi za koroške Slovence, za katere je doslej bil jedino na papirju! — Da je pa za slovensko deca le nemščina drugi deželni jezik, tega visoko učna uprava vendar ne bo hotela tajiti?!

Ako pa šolske oblasti na Koroškem mislijo, da bodo z najnovejšim svojim odlokom zopet udušile opravilene prošnje za slovensko (!) šolo, — se motijo! To, kar se je nam zdaj v utešitev ponudilo, nam ne more in ne sme zadostovati, in zdaj kakor prej moramo poudarjati, da gre slovenski deci slovenska šola!! Slovenski deci nikar ne more zadostovati nemška šola, v kateri ima slovenščina le pičlo, povsem nedostatno mesto!

Zaupamo pa v naše slovensko ljudstvo, ki se je že toliko probudilo, da se zaveda, kaj mu hasni in kaj ne, da se bode, če se ne ustreže sedaj vloženim prošnjam, na novo vstrajno in odločno potegnilo za svoje pravice!

Dokler ne vidimo in ne čutimo, da se naša mladina v ljudske šoli uči za prihodnje življenje potrebnih reči, t. j. v materinem jeziku krščanski nauk, branje, pisanje, računstvo, — dokler ne vidimo in čutimo, da naša mladina napreduje v pravej krščanski omiki, v domoljubju do Avstrije, v

ljubezni do svojega naroda, dokler naše ljudske šole niso tako vravnane, da bi se tukaj zaznamovani sad od njih po pameti in pravici pričakovati mogel, tako dolgo bomo zoper šole tožili in po postavnem potu na to tiščali, da se prenaredijo. Dokler tega svojega cilja ne dosežemo, tudi ne nehamo klicati: Dajte nam naše pravice, dajte slovenskim otrokom slovenske šole!

Ljudske šole.

(Govor poslanca Karola Kluna v državnem zboru dné 13. novembra 1891.)

(Dalje.)

Koroški deželni odbor se je sevéda izrekel v zmislu deželnega šolskega sveta, in tako se je pritožba šentjakobske občine na podlagi izjave deželnega odbora zavrgla z odlokom z dne 28. maja 1890, št. 489, z opazko, da se more občina v štirinajstih dnéh pritožiti na ministerstvo. (Klici: To je bilo pričakovati.)

Ta odlok se je izročil občini dné 16. junija in pritožba na ministerstvo se je izročila okrajnemu šolskemu svetu dné 27. junija, torej še v zakonitem obroku.

Okrajni šolski svet pa jo je vrnil občini še le dné 22. januarja 1891, torej čez pol leta, s pristavkom, da se je pripetila formalna napaka. (Poslanec Povše: To je novo! Po trinajstih letih!)

Dné 4. februarija 1891 se je pritožba zopet vložila, pa se je dné 15. februarija zopet vrnila občini z izgovorom, da je mej tem koroško deželno šolsko oblastvo izdalo nov ukaz, s katerim se je uredil pouk slovenskega jezika na dvojezičnih šolah.

Pa šentjakobska občina se še ni dala prestrašiti, temveč je dné 23. februarija 1891 pritožbo znova izročila. Kaj se je dalje ž njo zgodilo, je li došla k visokemu ministerstvu, o tem sedaj molči zgodovina. (Klici na desnici: Ubogi Slovenci! To je ravnopravnost!)

In čez jedno leto bomo zopet imeli priložnost, o tem govoriti, da bode stara stvar zopet nova. (Klici na desnici: Zgodovina trpljenja!) Po trinajstletnem boju torej šentjakobska občina vzlje velikim žrtvam za šolstvo še ni dobila šole, ki bi koristila njenim otrokom.

Pa to ni jedini slučaj.

Jaz imam seznam od dveh drugih slučajev, pri katerih je bila skoro jednaka igra. Tičeta se občin Vogrče-Blato in Tolsti Vrh.

Občinski zastop v Tolstem Vrhu je dné 7. aprila 1888 poslal deželnemu šolskemu svetu prošnjo za uvedenje slovenskega učnega jezika. Otroci teh treh občin obiskujejo tri šole: v Kotlah, Čerovicah in Guštanju.

Predno je deželni šolski svet odločil o tej prošnji, vprašal je občini v Ljubeličah in Guštanju, pritrjujeta li občinskemu zastopu v Tolstem Vrhu.

Sevéda sta se izjavila občinska zastopa v Ljubeličah in Guštanju, ki sta v nemških rokah, da v tako premembo ne moreta pritrditi.

Z ozirom na to izjavo se je prošnja občine Tolsti Vrh zavrnila z odlokom z dné 21. decembra 1889, šte. 28.847. Občina je potem dné 15. februarija 1890 vložila novo peticijo, po kateri bi se slovenski učni jezik uvel le na onih šolah, na katerih je večina njenih otrók, torej v Kotlih in Čerovicah, kjer je tri petine otrók iz občine Tolsti Vrh in le dve petini iz občine Ljubeliče.

Sedaj so pa morali poiskati boljši izgovor, da zavrnejo prošnjo. Obrnili so se do krajnih šolskih svetov teh občin in ju pregovorili, da ugovarjata peticiji občine Tolsti Vrh.

Z ozirom na ta ugovora in na že omenjeno izjavo deželnega odbora je deželni šolski svet odbil to peticijo z odlokom z dné 23. marca 1890, številka 642.

Tudi ta občina je vložila pritožbo na visoko ministerstvo, pa še sedaj ni dobila nobene rešitve, dasi se je pritožba vložila že 3. aprila 1890.

Da pa ne bode mislili, da sta krajna šolska sveta svojevoljno ugovarjala, in bode spoznali, da ugovoroma ni pripisovati posebne veljave, prečitati hočem tukaj z dovoljenjem gospoda predsednika neko izjavo, katero je dal krajni šolski svet v Čerovicah in katera drastično kaže, kako so se napravila ta ugovora.

Vloga se glasi:

„Visokemu c. kr. deželnemu šolskemu svetu v Celoveu. — Pojasnilo: S katerim podpisanci izjav-

(Dalje v prilogi.)

naj“; notranje olupšavne pomade še ni; pri raznovrstnih nastopih, vzlasti pri takozvanih deklamacijah „praesta quaesumus“ izvrstno deluje. Vplivati ima n. pr. na „prečastito duhovščino“, na „veleslavne zasluge“. Pripravlja se jako ceno; nekoliko vetra in dima se zmeša z znano „komalastica pharisaica“ in pomada je gotova. Potrebuje se je pri Naprednikovih še vedno veliko.

5. Estetični oblič. Ta pripomoček ima vzlasti učinek na živce, da se dostojno estetično napnó in pospešuje estetično kihanje in bljuvanje. Drobní koščki „aesthetica Zolae“ in „porcinismus realis“ se razmažejo na najboljše „Narodove“, „Brusove“ in „Zvonove“ članke in oblič je napravljen. Prileplja se lahko na vse dele telesa. Rabijo ga posebno pismarji.

6. Nemškutarski syrup. Zadní čas z najboljšim vspehom rabljen proti „sensus Ecclesiasticus“ in „urbanitas civilis“; komaj se vžije, že se pokaže kot prvi pojav „odium infernale Episcopi“ in „revolutis anticapellana“. Izdeluje se iz treh domačih rastlinskih osnovi, namreč iz „superbia radicalis“, namočene v „mendacium progressivum“ in poštupano s „calumnia nationalis“.

To so glavni pripomočki iz Naprednikove lekarne; po slabi zmožnosti svoji sem jih popisal in več tudi nisem obljubil. Upam, da sem dosegel svoj namen.

M. V.

ljajo, da je vloga krajnega šolskega sveta v Čerovičah z dné 12. marca 1890, šte. 20, odtod poslana c. kr. deželniemu šolskemu svetu iz nastopnih uzrokov neresnična in nepravilna, kajti napravila se je z zvijačo.

1. To se je zgodilo brez zakonito predpisane seje in sklepa, temveč učitelj Karol Schetina je sam skrivaj le po svoji volji ugovor napravil in člane tukajšnjega šolskega sveta vjel v stranski sobi neke gostilne (Čujte! Čujte! na desnici) in jih k podpisu zapeljal, zagotavljajoč jim, da gre le za triletni slovenski pouk. V resnici se je pa protestovalo sklepu občinskega sveta in prosilo, da se pusti sedanja uredba.

2. To je sleparija, kajti gospod učitelj poiskal je le take člane, od katerih dva čitati ne znata, dva pa prošnje prečitata nista, temveč sta verjela besedam učiteljevim.

3. Jaz kot načelnika namestnik, nisem o imenovanju vlogi nič vedel, ali jeden gospod naše župnije me je opozoril in mi rekel: „Ti ne veš, kaj se je v Čerovičah zgodilo za tvojim hrbtom. Naredil se je ugovor proti prošnji občine Tolsti Vrh zastran slovenščine, in po končani seji, ko si ti šel v župnišče, šli so drugi člani v gostilnico in tam jih je pregovoril učitelj, da podpišejo.“ Ko sem to izvedel, sem se jako začudil, in da se prepričam, šel sem k gospodu učitelju in ga prosil za poslovni zapisnik. Iskajoč v njem sem res našel: „Prošnja z dné 12. marca 1890, št. 20, na visoki c. kr. deželni šolski svet, da se pusti sedanja učna uredba.“ Vprašal sem učitelja: „V kateri seji se je to sklenilo?“ — Odgovoril mi je, da za to ni treba seje. (Čujte! na desnici.) Dalje sem rekel gosp. učitelju: „Zakaj prosite, da bi se pustil sedanji šolski red, saj ga tako imamo?“ Odgovoril mi je: „Ker je občina Tolsti Vrh vložila prošnjo za slovenski učni jezik za šolo v Čerovičah.“ Dalje vprašam gospoda učitelja: „Zakaj ste to naredili za mojim hrbtom? Zakon vendar pravi, da krajni šolski svet mora imeti pet članov; zakaj se tako važno vprašanje ni naznanilo petemu članu?“ In tu je odgovoril: „Saj sem že naprej vedel, da boš nasprotoval, če ti povém.“ (Jako dobro! Veselost na desnici.)

4. Hkratu naznanjamo, da preklicujemo omenjeno vlogo, ker ni zakonita, in pristavljamo, da se popolnoma strinjamo z občino Tolsti Vrh zastran prošnje za slovenski učni jezik v Čerovičah; ta prošnja ni niti proti zdravemu človeškemu razumu, niti proti c. kr. državnim osnovnim zakonom. Torej prosimo, da ustavite omenjeno vlogo, in prosimo za dotično rešitev, da se ustavijo take samovoljnosti.“ Krajni šolski svet v Čerovičah, dné 22. marca 1890. Sledé štirje podpisi. (Poslanec dr. Herold: Kaj se je zgodilo z učiteljem?) Nič se ni zgodilo. (Dr. Herold: Pri nas se pa takoj začne disciplinarna preiskava!) (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. novembra.

Notranje dežele.

Večtna. Omenili smo že znanih pisem v poljskem listu „Czas“ o sestavi nove večine. Ta list pa že sam sedaj nekako umika svoje nasvete. Piše namreč, da se brez trdne večine res ne dá vladati, pa dvomi, da bi se položaj bil toliko pojasnil, da bi se trdna večina dala sestaviti. Postopanje levece od pomladi sém pač ni tako, da bi povečalo upanje do sporazumljenja. Kaj je pač povod, da je ta list, ki ima zvezo s poljskim klubom, nakrat zgubil vse navdušenje za zvezo z levico? Mi mislimo, da je Gautsch s svojim govorom odprl oči Poljakom, kako nevarna da je nemška politika za avstrijske Slovence. Naučni minister je tako baš nasprotno dosegel, nego je nameraval.

Češki deželni kulturni svet. Konservativci so predlagali, da bi se v odsek češkega kulturnega sveta volilo 9 konservativcev in 14 Mladočehov, to bi bilo nekako tisto razmerje, kakor so dobili glasov razni kandidatje pri volitvah. Mladočehi so pa ponudili kompromis zavrgli in res volili v odsek samo Mladočeha. Tako preziranje konservativnih elementov pač ni opravičeno. Utegne pa imeti slabe posledice. Ko bi bili vsprejeli kompromis, bili bi se s tem približali veleposestnikom. Sporazumljenje z veleposestniki bi mnogo koristilo češkemu zastopnikom v državnem zboru. Ko bi vse stranke videle, da konservativno veleposestvo podpira Mladočeha, ne prezirali bi jih tako, kakor zdaj in tudi vlada bi jih bolj poštovala.

Tirolsko Ker so italijanski poslanci odložili mandate svoje, vrše se 16. in 18. decembra dopol-

nilne volitve za deželni zbor. Pri teh volitvah volilo se bode 25 poslancev. Boj se bode bil mej italijansko liberalno stranko, ki hoče na vsak način razdeliti deželo, in mej italijansko konservativno stranko, ki se sicer tudi odločno poteguje za narodne pravice, ali vendar noče odtrgati italijanske pokrajine od skupne Tirolske. Te volitve so važne tudi v državnem oziru. Italijanski liberalci zahtevajo namreč samostojnost za južni del Tirolske v prvi vrsti zaradi tega, da bi ga lažje pripravili za Italijo. Tukaj je torej boj mej avstrijskim domoljubjem in irredentom.

Minister vnanjih zadev. Povodom Kalnokyjeve desetletnice omenjajo listi, da je Kalnok sedemnajsti minister vnanjih zadev od Kounica. Bili so po vrsti: Kounic, Filip Cobenzl, baron Thugut (jediní minister vnanjih stvari, ki ni bil rojen plemenitnik), knez Trauttmansdorf, grof Ludovik Cobenzl, grof Stadion, knez Metternich, grof Fiequelmont, baron Wessenberg, knez Feliks Schwarzenberg, grof Buol-Schauenstein, grof Ivan Bernard Rechberg, knez Mennsdorff-Dietrichstein, grof Beust, grof Andrassy, baron Haymerle, Kalnoky. V službi sta umrla le dva: knez Feliks Schwarzenberg in Haymerle, oba za mrtvoudom. Dalje, kakor grof Kalnoky, ministrovala sta le Kounic in Metternich, oba blizu štirideset let. Po narodnosti sta bila Kounic in Schwarzenberg Čeha, Andrassy Madjar, drugi pa vsi Nemci. Kalnoky sam je Nemeč s Solnograškega spomadjarenim imenom. Dvakrat ni bil nikdo v Avstriji minister vnanjih zadev.

Vnanje države.

Srbija. Bivši kralj Milan je bil poslednji čas v velikih denarnih zadregah. Od neke ruske banke je hotel na svoja posestva vzeti precejšnjo svoto na posodo, pa je banka ni hotela dati, ker so posestva le lastnina rodbine Obrenovićev. To je prisililo kralja, da se je odpovedal vsem svojim pravicam. Poprej se je skušal še pobotati s kraljico, da bi si pomagal z njenim denarjem, pa ni šlo. Sedaj mu je ona ruska banka že izplačala 2 milijona frankov, ne vemo, ali na račun srbske ali ruske državne blagajnice. Gotovo je pa, da je to plačilo odškodnina za odrečene pravice.

Bolgarija. Ob obletnici bitke pri Slivnici se je dné 19. t. m. postavil ondi spomenik palim vojakom. Knez Ferdinand, vojni minister, mnogo častnikov in drugih dostojanstvenikov odpeljalo se je tem povodom v Slivnico. Tudi del sofijske posadke je odrinil v Slivnico, da se udeleži slavnosti.

Francija. Predvčeraj je v francoski zbornici Basly interpeloval o štrajku delavcev v okraju Nord in zahteval, da bi država prevzela dotične rudnike. Ministra Guyot in Freycinet sta bila proti Baslyjevi zahtevi in zatrijevala, da vlada že stori za delavce, kar more. Posebno hudo je proti vladi govoril Clemenceau in jej očital, da vso socialno reformo le zavlačuje. Burna debata se je končala s tem, da je zbornica izrekla s 354 proti 107 glasom vladi zaupnico.

Portugalsko. Republikansko gibanje v tej deželi pojeama. Pri občinskih volitvah v Lizboni so republikanci zgubili še tiste mandate, katere so poprej imeli. Poraz republikanov je tem večji, ker imajo na Portugalskem nekako zastopstvo manjšine. Ko bi bili le znatne manjšine imeli, bili bi vrinili kakega svojega privrženca v občinski zbor.

Izvirni dopisi.

Iz Prage, dné 16. novembra. (Grof Taaffe v nemškem taboru. — Odločnost „zavisnih“ in „nezavisnih“. — Grof Rih. Klam-Martinic.) To nazivljejo ravnopravnost na Dunaju, v istini je pa ponemčevanje; pomirjenje in sprava stoji na papirju, v istini je to pritiskanje Slovanov na zid; konservatizem na videz, liberalizem v dejanju; po imenu Taaffe-Gautsch, v istini pa: Schmerling-Herbst-Lasser. Vsa leta za svojega vladanja slišali smo mnogo krasnih obljub, ne samo Slovani, temveč i zastopniki cerkve, in kakor dejanja kažejo, bil je glajen liberalizem in z njim tesno spojena germanizacija.

Tem načinom vzdržal se je grof celih deset let pri veslu. Odkrito rečem, da sta Čehom bolj bila všeč Auersperg-Lasser, ker svojega neprijateljstva do Slovanov in mrznje do cerkve nikdar tajila nista. Da bi bil grof Taaffe tako pokazal takoj početkom rozičke in priznal pravo barvo, ne bi ostal tako dolgo minister. Konečno je bil vendar prisiljen to učiniti po — Gautschu. Zdrav človeški razum težko pojmi njegovo postopanje proti Slovanom v tako skrajno kritičnem trenutju, ko se vedno govori o bližnji vojni z — Rusko. S svojim postopanjem razdril je v istini konservativno in avstrijski mislečo večino v državnem zboru in tiral indirektno avstrijske Slovence radikalizmu v naročje.

Faktum je, da le grof Taaffe prestopil v tabor slovanskih in katoliške cerkve nasprotnikov. Plenar

s svojo stranko je obema sovražen. Svrha te stranke je, avstrijsko državo polagoma tako pripraviti, da bi jo mogla pogoltniti Pangermanija ali Pruska. Na to se po Češkem in Moravskem deluje s parno močjo. Želeti je, naj Gautsch z isto odkritosrčnostjo, ko je izvajal nasproti č. g. kanoniku Klunu, govori tudi z avstrijskimi, zdaj na Dunaju zbranimi škofi.

Taaffejev zistem osvedočil se je sovražnega proti Slovanom in nenaklonjenega cerkvi. Da tako postopanje ne more biti državi v prospeh, o tem ne dvoji nijeden odkritosrčen Avstrijec, kojemu je sedanjí notranji položaj znan.

O „hrabrosti“ naših „nezavisnih“ mladočeških poslancev novinarski multiplikator „Národní Listy“ dan za dnevom objavlja čudne hvalospeve. Po pisavi tega lista soditi, so mladočeški poslanci na Dunaju pravi vojaki in junaki neomajanega prepričanja. V istini je pa to kopica številno slabih in duševno sočutje prouzročujočih ljudi, koji ni toli poguma nimajo, da bi vsaj to cenó radikalno opozicijo izvajali v istini. Kaj dobro umevamo to gospódo! Oni oznanjajo opozicijo pred volilec, pred ministrom svojega poklica so pa polni poslušnosti in udanosti, polni blage volje, da si ne pokazé karijere. V obče se pa ministri obnašajo proti Mladočehom z jednako fideľnim despektom, naj le-ti zabavljajo ali se pa — prilizujejo. Vse inače postopa proti Gautschu Hohenwartov klub. V soboto se je videlo, kako energično in neustrašeno postopa v opoziciji mož, koji je vsled mladočeške fikcije „zavisen“, namreč poslanec g. prof. Šuklje. Dasi je slednji profesor na akademični gimnaziji na Dunaju, torej kakor profesorja Masařky in Kaizl pod Gautschovim vplivom, povedal mu je vse nekaj drugega v obraz, nego naši junaki-svobodnjaki. Jediní Šukljejev govor je bolj pretresel zbornico, nego vse dosedanje junaške mladočeške oracije.

Iz srede bojevnikov za pravo češkega naroda in krščansko-konservativna načela pokosila je smrt jednega izmed najvrlejših in najplemenitejših — grofa Riharda Klam-Martinica. Kakor njegov brat, leta 1888. umrši Henrik, istotako bil je grof Rihard zvest sin češkega naroda, koji svoje ljubezni do naroda ni javljal kričečim načinom, ki ljud češki slepi gledé notranje vsebine, toda ljubezen njegova do češkega ljudstva tlela je v skromnosti, kakor to znači njega družbeno postavljenje, v kojem je bil pokojnik. Bil je jeden onih paladinov državnega prava in jednakopravnosti, pod čegar zastavo je stal do poslednjega vzdih.

Izguba njegova neposredno zadene češko zgodovinsko plemstvo, koje je ostavil v politiško najvažnejši in najodločilnejši dobi duševni njega vodja. Usodno je za bodočo smer v veleposestniškem zboru, da se imena, na koja je češki narod ponosen, zgubljajo s politiškega torišča, čim bližje je ono veliko odločilno trenotje gledé notranje usode v državi naši in naroda češkega. Ne vé se še danes, kdo bode grofu Klam-Martinicu naslednik, kajti političnemu delovanju se hoče odpovedati knez Karol Schwarzenberg in voditeljstvo prevzeti brani knezu Juriju Lobkovicu njega urad. To vprašanje je danes najvažnejše v češki javnosti in zbok tega je to hud udarec vsemu narodu. V pokojniku je ostavil ta svet jeden onih plemenitašev, ki niso samo zvesti narodnemu programu, temveč bili vedno pripravljeni bojevati zanj. Domovina, cerkev in vladar so zgubili z njim zvestega in nenadomestnega služabnika!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. novembra.

(Presvetla cesarica) namerava, kakor se poroča iz Aleksandrije, potovati po Nilu v Gorenji Egipt.

(„Staro“ in „mlado“.) Pod tem naslovom večrajšnji „Narod“ daje duška svoji nevolji, da se je državni poslanec g. Šuklje v svojem odgovoru na naučnega ministra znane besede dotaknil tudi naših domačih razmer. Opozoril je namreč naučnega ministra, da je ravno on provzročil mladočeško zmago in da hoče „par force“ poleg Mladočehov imeti še Mladoslovenca. S tem je po „Narodovi“ trditvi gospod poslanec hotel „strahovati vladu z narodno-napredno stranko in jo izigrati proti vladi kot nekako strašilo“. Te povsem istinite besede zastopnika dolenjskih mest, ki že dlje časa leži v želodcu nekemu radikalnemu gospodu, so hudo zadele go-

spôdo v Gospodskih ulicah. Z vsemi štirimi se brani nazivanja „ekstremne stranke mladostovenske“, kajti ona sama zastopa stari slovenski program, ona je dvignila zopet staro slovensko zastavo, „ker je bila pričela tuja sila cepiti naše moči ter odvrčati jih od narodnega dela v boj s fantomom, kateri je v sredi otel, ob krajih ga pa nič ni; pod krinko „verske nevarnosti“ pričelo se je namreč rimsko vprašanje postavljati pred slovensko in ljubzen do naroda postala je dopustna le še v tesnem okviru mejnarodnega škofovskega programa. . . . Zgol pretirani politični klerikalizem, ki ga je importiral v nas nemški dub, zgol ta klerikalizem je ona zagvozda, ki nas je razcepila v stare z mladimi in mlade s starimi idejami.“ Stara pesem o jagnjetu in volku! Le „mladi pristaši novodobne ecclesiae militantis, katerih duševno obzorje ne sega in ne sme segati preko mej škofjega dvorca ljubljanskega“, so oni volkovi, ki so raztrgali staro slovensko zastavo ter prouzročili bratomorni boj! Pisec „Narodovega“ članka mora biti ali jako mlad po letih ali zelo slabega spomina, da se ne spominja one dobe, ko so ravno njegovi večinoma še pokojni somišljeniki zapustili staro slovensko zastavo ter si izposodili mlado od nemških liberalcev ter jo poobarvali s slovenskimi barvami. Tvarina je torej tuja, le barve so domače. In to se je zgodilo v onih časih, ko se v škofjem dvorcu ljubljanskem baje še ni uvela terorija „des beschränkten Unterthanenverstandes“ in ni bil importovan v nas nemški klerikalizem, kakor vedno kvasi stara gospoda z mladimi idejami pod streho banke „Slavije“. Sicer pa so sotrudniki „Slov. Naroda“ do cela prepričani, da je naš list bil in ostane na vse strani neodvisen in da stojimo pod ono staro-slov. zastavo, pod katero so se bojevali najvrlejši slovenski veljaki. Če pa ni druge razlike mej Mlado- in Staroslovenci, kakor trdi „Narod“, potem pa so nam neumevni naslovi „brezdomovinski“ in jih moramo smatrati edino le kot „lov na naročnike“. Da se z naše in druge strani odločreje naglaša versko stališče, temu so v prvi vrsti krivi „Narodovi“ Krutorogovi, ki so z agitacijami za pravoslavje še razširili zevajoči prepad med „starimi“ in „mladimi“. „Rimski Katolik“ se je rodil po naših mislih le za obrambo proti agitacijam za razkolništvo, ki so se začele pod plaščem slovanske liturgije, in proti importovanemu nemškemu liberalizmu. Kar pa se tiče Mladočehov, smo mi z g. Šukljejem enakega mnenja, da imajo namreč v svoji sredi nadarjene in delavne može, ki so si izposodili glavne točke svojega propra iz staročškega, ali njihove taktike nismo in ne bomo odobraval, ker se ne strinja z realno politiko. „Narodov“ člankar tudi trdi, da je gosp. Šuklje žalil Mladočeha, „najzvestejše naše zaveznike“. Odgovor na to sumničenje prepuščamo gosp. poslancu, ob enem pa konstatujemo, da so baš dotičnim besedam Mladočehi živahno pritrjevali, o čemer se „Narodov“ člankar lahko prepriča iz stenografskega zapisnika. „Narodova“ samoobramba je torej umevna ali brezuspešna, ker spominja na tatu, ki je klical: Primate ga!

(Katol. tiskovnemu društvu) je poslal neimenovan dobrotnik z Gorenjskega v prospeh društvenega delovanja 25. gld. Bog plačaj!

(V novi cerkvi karmeličank na Selu) pri Ljubljani vršila se bo prihodnji teden tristoletnica blažene smrti sv. Janeza od Križa s slovesno tridnevnicjo od 24 do 26 novembra. V torek 24. t. m. bodo blagoslovili mil. knezoškof novo cerkev, potem bo slovesna sv. maša. Dve kandidatini bodeta sprejeli redovno obleko in eno redovno zagrinjalo. Popoldne bo ob 1/4 uri slovenska pridiga in slovesne litanije; ravno tako bo tudi v sredo in četrtek zjutraj ob 8 uri slovesna sv. maša in popoldne vsak dan ob 1/4 uri pridiga in litanije. S to slovesnostjo so združeni popolni odpustki, katere morejo dobiti pod navadnimi pogoji vsi tisti kateri se vsaj ene teh slovesnosti v karmeličanski cerkvi vdeležé, tam na papežev namen pobožno molijo. Razven tega pa dobi še odpustek 7 let in 7 kvadragen vsak dan, kdor karmeličansko cerkev obišče in ondi v omenjeni namen moli.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je prejela lep dar 25 gld. iz pokrajine, kjer pač najbolj čutijo, kako blagotvornega delovanja je družba. Daroval je omenjeno svoto o priliki izleta mariborskih pevcev v Velikovec tamošnji odvetnik g. dr. Mesner. Vrli domoljub bodi vzgled i drugim.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Slovensko gledališče.) Jutri se bo predstavljala že znana Blodkova opera v dveh delih. V vod-

njaku.“ Glavne vloge bodo peli gospa Gerbičeva, gospica Daneševa, gosp. Fran Bučar in gosp. Štampcar. V operi nastopi tudi mešan zbor „Dramatičnega društva.“

(Klub amaterjev-fotografv v Ljubljani) ima jutri, 22. novembra ob 11. uri zjutraj svojo mesečno sejo v bralni sobi deželnega muzeja. Slavni deželni odbor je društvu prepustil imenovano sobo za vsa prihodnja klubova zborovanja in predavanja, ob enem pa mu tudi dal v porabo primeren podzemni lokal za društveni atelier. S tem velikodušnim činom je deželni odbor vsestranski pospeševal delovanje društva.

Odbor.

(Pri škofovskih posvetovanjih) na Dunaji zbrani škofje, izdali bodo — kakor se poroča z Dunaja — skupni pastirski list.

(Umrli) je dne 18. t. m. v Gradci gosp. Miljutin Macun, c. kr. finančni asistent in sin pokojnega prof. Macuna, v 23. letu dobe svoje. Pogreb je bil včeraj popoldne. R. I. P.!

(Iz ljubljanske bolnišnice.) Dne 17. t. m. minulo je baš leto dnij, odkar se je otvoril oddelek za očesne bolezni, in je bilo vsprejetih 406 očesnobolnih, in sicer 201 moškega in 205 ženskega spola. Izmed teh bolnikov je ostavilo 372 bolnikov bolnišnico, in sicer ozdravljenih 350, poboljšanih 16, neozdravljenih 6. Operacij je izvršil vodja temu oddelku, g. dr. Boek, 174, in vse s povoljnim uspehom, razven jednega slučaja pri nekem 82 let starem možu zaradi starosti. Iz tega kratkega podatka je očividno, kako prospešen je ta oddelek naši deželi.

(Povišanja na srednjih šolah.) Kakor se priporoča, naučni minister namerava mnogim profesorjem, kateri so že doslužili petnajsto leto v definitivni službi, podeliti VIII. dijetni razred, in sicer brez aktivitetne doklade. Ta se jim ima podeliti stoprav pozneje, in sicer po turnusu. Ravnatelju se dalje dovoli naslov „c. kr. višji šolski svetnik“, naslov „c. kr. šolski svetnik“ je pa namenjen takim profesorjem, kateri so bili že povišani v VII. razred.

(Zadušil se je) včeraj po noči v Gospodskih ulicah št. 17. 80letni mestni ubožec Jakob Krivec vsled izpuhtenja plina. Truplo so prenesli v mrtvašnico.

(Med ljubljansko protestantsko občino) neki zelo vré. Pastor K. je suspendovan v poučevanju veronauka, namesto njega poučuje — učitelj Uhl. Te dni je dospel sem z Dunaja superintendent O. Schack, da preišče vso zadevo.

(Ruska biblioteka.) Milan pl. Mareković izdavalatelj „Ruske biblioteke“ (Bregi pri Ivani gradu) nas prosi, da objavimo naslednje naznanilo: Razmere so me prisilile, da sem začasno ustavil svoje podjetje, dokler se ne zboljšajo okoliščnosti v materialnem oziru. Odločil pa sem se, da meseca decembra nadaljujem izdavanje „Ruske biblioteke.“ Prosim torej prijatelje lepega slovstva, da mi najkasneje naznani do 15. decembra, ali hočejo prejemati „Rusko biblioteko.“ Doslej je izšlo 11 zvezkov. Dolžnike, katerih je veliko število, pa prosim, da prej ko mogoče poravnajo svoj dolg.

Raznoterosti.

— Zvit ruski diplomat. Pokojni sultan Abdul Aziz je bil v poslednjih dnevih svojega vladanja velik čudak; govorilo se je splošno, da je slaboumen. On se ni menil za celi svet in zaklenjen v palači Yildiz-Kiosku kratkočasil se je cele dneve z boji petelinov, katere so mu za drage denarje dovažali s Španskega. V tem času ni nikogar pustil k sebi in tuji diplomati, ki bi si bili radi pridobili vpliv pri dvoru, poskušali so brez uspeha, kako bi dobili dovoljenje, da bi jih sultan vsprejel in z njimi govoril. Lokavi ruski poslanec grof Ignatijev si naposled vendar pravo izmislil. Kupi namreč velikanskega tatarskega petelina, pristriže mu peruti, pripne mu na noge zlate ostroge ter ga v umetno napravljenem srebrnem kurniku izroči sultanu. Zvižaja se mu posreči. Abdul Aziz je imel namreč od začetka veliko radost s tatarskim bojnikom, toda čudil se je, kako da se neče v boj spustiti z drugimi petelini, dasi ga je večkrat dražil. Zato pokliče k sebi ruskega poslanca Ignatijeva ter ga vprašuje, kaj storiti, da bi šel Tatarec v boj s svojimi drugovi. Ignatijev si natanko ogleduje raznovrstne peteline ter reče naposled sultanu: „Vaši petelini, Veličanstvo, so taki junaki, da se jim celo ta orjak ne upa biti kos v boju.“ Ta priklon zvitega diplomata je bil sultanu prav po godu. Jel se je zato bolj zapupno z njim razgovarjati, pred vsem seveda o petelinih, a pozneje tudi o državnih stvareh. Vspeh tega razgovora je bil ta, da je bil v nekoliko dneh vpliv Rusije v Štambul zagotovljen.

— Rodna mati evropskih vladarjev. Nemški zgodovinar Friderik Teodor Richter je dokazal, da so skoro vsi evropski vladarji potomci vojvode Ludovika Rudolfa Brunšvik-Wolfenbüttel in njegove soproge Kristine Lujze. Prvi je umrl 1735, poslednja pa 1747. leta. Omenjena dvojica je imela tri hčere, prva Kristina je rodna mati katoliških, druga princesinja Antonija Amalija je pa rodna mati skoro vseh protestantskih vladarskih rodbin in pa ruskih vladarjev. Od tretje hčere so pa nekatere protestantske hiše in grška kraljeva rodbina.

— Volkovi. V Glavicah v Dalmaciji prišlo je v vas pet volkov. Kmetje so dva ustrelili, trije so pa ušli.

— Nemški državni dolgovi. Do 1876. l. je nemško cesarstvo bilo brez dolgov. Do 1886. leta je že naredila 440 milijonov mark dolga. Drugo leto bode pa Nemčija imela že 1689 milijonov dolga, če se potrdi predloženi proračun. Poleg tega pa ima seveda vsaka državnica še svoje dolge.

— Šolski raj v Ameriki. Kako čudne razmere so v novem svetu tudi med otročaji ljudskih šol, o tem daje zanimiv vzgled odlok šolske oblasti v občini East Feliciana Parish v državi Lujizijani. Večkrat so se namreč v tej šoli otroci med šolsko uro stegli do krvavega. Pri neki taki neprilici bi bil eden učencev skoro učitelja ustrelil. Zato je župan dotičnega mesta prepovedal, da učenci, ako niso še 14 let stari, ne smejo nositi v šolo pušk, nožev in revolverjev. Ta odlok pa mladim svobodomišljakom ni bil po volji; zato so šolarji izjavili, da si ne pustijo krati svojih pravic in da so pripravljeni tudi z nožem v roki braniti se proti svojim tlačiteljem. Nasledek tega odpora je bil ta, da je občinski starosta preklical svojo prepoved; in mladi revolucijonarčki so mu iz hvaležnosti priredili sijajno slovesnost. — Ako bi se ti šolarji tudi svojih šolarskih dolžnostij tako zavedali, kakor se svojih državljanskih pravic, tedaj bi se po šolah ne godili taki neredi.

Telegrami.

Dunaj, 20. novembra. Škofovska posvetovanja so bila danes končana.

Dunaj, 21. novembra. „Wiener Ztg.“ je objavila cesarjevo pismo Schmerlingu, v katerem ustreže njegovi prošnji za pokoj in izraža popolno priznanje za njegovo cesarju in državi zvesto službovanje. Drugi predsednik najvišjemu sodišču, Stremayer, je imenovan predsednikom, senatni predsednik Habietinek drugim predsednikom.

Dunaj, 21. novembra. Škofje v svojem skupnem pastirskem pismu pozivljajo vernike k obrambi največjih blagrov proti nekrščanskim napadom, da pristopajo k cerkvenim društvom, pospešujejo katoliške šole in katoliška vseučilišča in podpirajo katoliške liste. Delavci, za katere cerkev stori vse mogoče, naj se zberó pod krščansko zastavo in se v okviru zakonov posvetujejo o zboljšanju svojega položaja; tudi delodajalce naj vodi krščansko mišljenje. Pismo se sklicuje na dogodke v oktobru v Rimu in zahteva popolno neodvisnost papežev ter konča z zagotovilom neomahljive zvestobe cesarju in državi delati za čast in moč Avstrije.

Dunaj, 21. novembra. Poroka nadvojvodinje Lujze s saksonskim princem je bila ob polu 12. uri v dvorni kapeli jako slovesna. Neizmerna množica je stala po ulicah in trgih okoli dvora. Ob 11. uri so pričeli dohajati iz dvorne palače: Ženin v avstrijski uniformi, spremljan od cesarja v maršalski uniformi in saksonskega kralja v avstrijski uniformi; nevesta v spremstvu saksonske kraljice in ženinove matere. Po poroki sta vladarja čestitala novoporočencema.

Peterburg, 21. novembra. Danes je objavljena prepoved izvoznje pšenice.

Valparaíso, 20. novembra. Jorje Montt je izvoljen predsednikom republike chilске.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje prebavnih organov vrejajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Črna steklenica 10 kr. (300—241)

Tujiel.

19. novembra.

Pri **Maliču**: Kopetschny, privatni uradnik; Reingruber, Püttner, Rukel, Knecht, Schlessinger, Grünwald, Ritschel, Weiss, Engl, Löb, Köllner, trgovci, z Dunaja. — Moser, zasebnik, iz Briž. — Walker, Dorn, zasebnik; Hatzy, podpolkovnik, s soprogo; Frankl, iz Gradca. — Prostlitz iz Prage. — Rubetić, uradnik, iz Zagreba. — Veit, trgovec, iz Brna. — Neuman, trgovec, iz Pečuha. — Wrancić, zasebnik, s soprogo, od Sv. Križa. — Zalkar iz Kranja.

Pri **Stonu**: Rindskopf in Kulka, trgovca; Hofmann, Brady, Goldberger, z Dunaja. — Vertovec iz Kamnika. — Hausenbüchler, posestnik, z nečakinjo, iz Žaleca. — Žagar iz Otočca. — Fohn, trgovec, iz Gorice.

Pri **Južnem kolodvoru**: Kunčič, iz Dovjega. — Dolinar, trgovec, iz Skofje Loke. — Buzzier, trgovec, iz Trsta. — Lazar, posestnik, iz Košana. — Parvini, potovalec, iz Budimpešte. — Palese iz Celja.

Pri **avstrijskem caru**: Ančin, trgovec, iz Trnovskega. — Kollman iz Št. Vida. — Zavodnik s soprogo iz Žužemberka.

Umrli so:

19. novembra. Ivana Seget, usmiljena sestra, 57 let, Kravja dolina 11, ulcus ventriculi.

20. novembra. Franc Golmajer, delavčev sin, 2 meseca, Hrenove ulice 6, convuls. — Jakob Krivec, križarski ubožec, 80 let, Gospodske ulice 18, se je v izduhu plina zadušil.

V bolnišnici:

18. novembra. Matija Agnič, kajzar 61 let, carcinoma vesicae. — Anton Kožmelj, dninar, 46 let, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v
opazovanja	srakometa v mm	soplomera po Celsiusu			mm
7. u. jut.	740.6	1.8	brezv.	megla	1.0
2. u. pop.	737.6	6.0	sl. jzav.	del. jasno	dež
9. u. zveč.	736.6	3.8	"	oblačno	

Srednja temperatura 5.3°, za 2.3° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 21. novembra.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	8	80	Špeh povejen, kgr.	—	62
Rež,	6	80	Surovo maslo,	—	68
Ječmen,	4	56	Jajce, jedno,	—	3
Oves,	3	9	Mleko, liter,	—	8
Ajda,	5	36	Goveje meso, kgr.	—	62
Proso,	4	55	Telečje,	—	58
Koruza,	5	30	Svinjsko,	—	54
Krompir,	2	50	Koštrunovo,	—	40
Leča,	11	—	Pisanece,	—	35
Grah,	10	—	Golob,	—	15
Fižol,	10	—	eno, 100 kgr.	—	87
Maslo,	—	80	rama,	—	96
Mast,	—	66	ova trda, 4 mtr.	—	7
Špeh svež,	—	54	meška,	—	5

Najlepša

(1)

lesna rezbarska dela

in jako elegantno

košarsko galanterijsko blago

pripravno za darila ob raznih prilikah priporoča

kočevska domača industrija

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Najnižje cene.

Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch,
tovarna dežulkov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Nič več kašlja!

Staro in preizkušeno domače zdravilo so pristni

**Oskarja Tietze-ja
čebulni bonboni,**

ki nena- doma hitro pomagajo proti kašlju, hripavosti, zasliženju itd. Le posebna sestava mojih bonbonov je že porok za uspeh. Paziti je treba natančno na ime **Oskar Tietze** in na „čebulno znamko“, ker so tudi posnetki, ki pa so brez vrednosti in celo škodljivi.

V zvežnjih à 20 in 40 kr.

Glavna zaloga: Lekarnar F. Križan, Kromeriz. — Zaloga v Ljubljani: Lekarnar Ub. pl. Trnkoczy, lekarnar L. Grečel, dalje na Kranjskem v mnogih lekarnah, prodajalnicah itd. (1399) 20-1

Uradna informacija c. in kr. avstro-ogrskega generalnega konzulata v Novem Yorku.

Deželno sodišče v Trstu prosilo je c. in kr. avstro-ogrskega generalni konzulat v Novem Yorku uradnega poročila o solidnosti zavarovalnice „MUTUAL“. Konzulat je odgovoril z dopisom dtdo. Novi York, dne 2. junija 1891, št. 1031, in sicer nastopno:

„Slavnemu c. kr. deželnemu sodišču v Trstu. Na cenjeni dopis z dne 12. m. meseca, št. 249/2245, čast mi je slavnemu sodišču o „Mutual Life Insurance Company“ javiti to-le: ... Dne 1. januarja 1890 izkazalo je omenjeno zavarovalno društvo pravovelnih zavarovalnih pogodb v znesku Doll. 565,839.387 in imelo premoženja v gotovini Doll. 135,638.539 (gl. 339,096.376). Glede premoženja ne nadkrija te družbe nobena druga. ... „Mutual Life Insurance Company“ je jedna najsolidnejših in najbolj delujočih v Zjedinjenih državah in najznamenitejša zavarovalnica na svetu.

(3-2)

C. in kr. konsul:

Palitschek pl. Palmforst l. r.

Glavno vodstvo za Avstrijo: na Dunaju, I., Lobkowitzplatz.

Glavni zastopnik za Kranjsko:

ALOJZIJ LENČEK v Ljubljani, Sv. Jakoba trg.

C. kr. priv.

zavarovalnica

ASSICURAZIONI GENERALI

(Občno zavarovalno društvo v Trstu.)

(Ustanovljeno l. 1831.)

Jamstveni zaklad družbe gld. 40,758.238.42
Iz za ust. je plačala družba škod za . . . 227,378.631.43

Zavarovalno stanje v oddelku zavarovanj življenja 31. dec. 1889 . . . 166,904.648.39

Premijski listi in premije, ki se bodo v poznejših letih pobrale v odd. zavarovanja zoper požar . . . 23,544.053.22

Družba zavaruje:

1. na človeško življenje v vseh mogočih sestavih.
2. Zoper škode po požaru na cerkvena, graščinska in kmetijska posestva, stanovanja in gospodarska poslopja in njihovo vsebino, raznovrstno blago, žetve, les in ogelje na prostem, kakor tudi zoper škode vsled podiranja in spravljavanja, vsled strele, plinovega razpoka in onega pri parnih kotlih.
- Občinam, cerkvam, samostanom, pobožnim ustanovam in graščinam dovoljuje Assicurazioni Generali 20% odpust normalne premije.
3. Zoper škode vsled prevažanja na blago, pridelke, ladje in druga prevaževalna sredstva med prevažanjem na morji, rekah, prekopih, jezerih in po suhem s poštami vrednostnimi pošiljatkami vred.
4. Zoper škode vsled razbitja zrcalnih oken in ogledal.
5. Zoper telesne nezgode na račun prve splošne zavarovalne družbe zoper nezgode na Dunaju.
6. Zoper škodo po toči na poljske pridelke na račun Ogrske zavarovalne družbe po toči in protizavarovalne delniške družbe v Budapešti.

Pri zavarovalni stroki na življenje jamčijo zavarovalni pogoji zavarovancu razven drugih prednostij:

veljavnost polic v slučaju samoumora, dvoboja itd. po petletnem obdobju; nezastavljene police ne morejo ugasniti po triletnem obdobju;

pravica do obnove (tekem 3 mesecev) polic, ki so ugasnile zaradi neplačevanja zavarovalnin, popolnoma neodvisno od zdravja še živečega zavarovanca; omejitev ničnostih razlogov za slučaj nameravane in dokazane goljufije;

polica dobi brezplačno čez 6 mesecev tudi veljavo ob slučaju, če je zavarovanec poklican izvršiti svojo črnovojniško dolžnost in sicer do 15.000 gld.; ravno tako tudi, če je bramovec ali rezervist poklican na vojsko in sicer do 5000 gld.

Zavarovalni oddelek na življenje je popolnoma samostojen. Ima lastno premoženje in je od drugih strok tako ločen in neodvisen, da tudi slučajna zguba pri zavarovanju zoper požar ali škode pri prevažanju ne more vplivati na to stroko.

Družba jamči za olajšave, ki se strinjajo z zdravim trgovskim poslovanjem, tako pri odmerjanju zavarovalnin, kakor tudi pri likvidaciji škod, katere vedno točno izplačuje. (11)

Glavni zastop v Ljubljani:

J. C. Mayer,

Gradišče št. 4.

Gebrüder Rieger

ORGEL und Harmonium Fabrik
Jägerndorf öst. Schiles.

Ta tovarna izdeluje poprav nizki ceni

cerkvene orglje in harmonije

Glasovi so silno lepi in sestava jako močna. Vplačevalni pogoji so ugodni.

Ceniki orgelj in harmonijev pošiljajo se zastopj.

V kratki dobi 16 let narejenih je bilo blizo **300 novih orgelj**, med temi bilo je več velikih, kar je najboljši dokaz o izvrstni zmožnosti in reelnosti te tvrdke. (24-22)

Prečast. gosp. Anton Trepal v Rovtjah, pošta Logatec, daje naročnikom iz Kranjske, Koroške in Spodnje Štirskve vsa potrebna pojasnila in dobre svete glede na izvršitev izdelkov naše tvrdke. Omenjeni gospod vsprejema tudi naročila ter nam jih neposrednje vpošila.

Ravnokar je izšla v novi kaj lični izdaji **molitvena knjižica** z naslovom:

Stezica v nebesa.

Bukvice
pridnim otrokom
mesto podobice.

Izdala in založila
J. in Z.

Četrtni tatis.

Radi primerne vsebine za otroke res kaj prikladna knjižica velja pol trdo vezana samo **10 kr.** komad. Dobiva se v

Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Na Najvišje povelje Nj. c. in kr. apostolskega veličastva

Bogato oskrbljena po c. kr. ravnateljstvu loterijskih dohodkov zajamčena

XXV. državna loterija
za vojaške dobrodelne namene.

3091 dobitkov v skupnem znesku 170.000 goldinarjev in sicer:

1 glavni dobitek s 100.000 gld. z dvema preddobitkoma in dvema podobitkoma à 500 gld., 1 dobitek s 15.000 gld., 1 dobitek s 5000 gld., 1 dobitek s 4000 gld., 1 dobitek s 3000 gld., 1 dobitek s 2000 gld., 1 dobitek s 1000 gld. in 80 dobitkov po 100 gld. v gotovini, naposled serijski dobitki v skupnem znesku 30.000 gld.

Žrebanje se bo vršilo nepreklicno dne 29. decembra 1891. — Srečka stane 2 gld. a. v.

Podrobnejša določila ima igralni načrt, ki se dobiva brezplačno s srečkami pri oddelku za državne loterije, Dunaj, I., Riemergasse 7, II. Stock, in Jakoberhofe, kakor tudi po mnogih prodajalnicah.

Srečke se pošiljajo poštne proste.

Dunaj, oktobra meseca 1891.

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dohodkov,
oddelek državne loterije.

(1395) 6-4

(3)

Priznana najcenejša prodaja dobrih in trajnih
šivalnih strojev.

Največja izber najboljših tu- in inozemskih
izdelkov, starih po 8 gld. in dražje, novih pa
po 25 gld. in dražje. — Vestna in rečna po-
strežba je moje načelo. — Ustanovljeno 1866.

Jurij Herbst, mehanik. Dunaj, VI., Marchettigasse 18.

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči ni-
kakih bolečin, ter opravlja vse **zobne**
operacije in **zobna plombovanja**

A. PAICHEL,

(1863) 21 **zobozdravnik** (5)
pri Hrdeckega mostu I. nadstr.

Največja zaloga
šivalnih strojev

JAN. JAX,

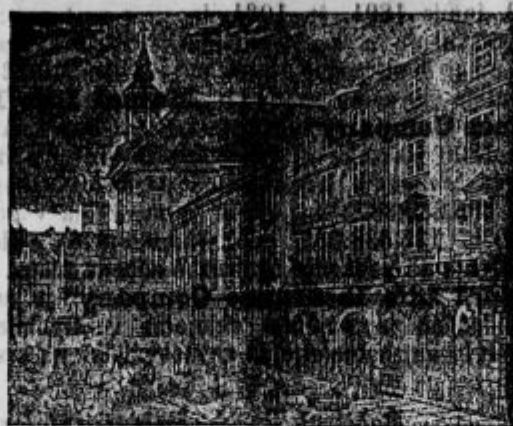
LJUBLJANA,

Najnižje cene.

Ugodni vplačilni obroki se
(1410) dovoljujejo. (30-19)
Zamenjuje stare stroje.
Poprave vrše se točno
trajno in ceno.

Vsak slovenski gospodar,

ki se ni naveličal na ilustriran gospodarski list „Kmetovalec“
s prilogo „Vrtinar“, pošlje naj svoj naslov c. kr. kmetijski
družbi v Ljubljano, katera mu depošlje **prvo številko brez-**
plačno, in iz katere more izpredvideti, da je list neobhodno
potrben za vsakega naprednega slovenskega gospodarja. (43)

Za bolne in zdrave

je **najboljše hranilno sredstvo**, silno potrebno
za **zdravje**, priznano od zdravnikov kot „izvrstno“ in
od mnogih bolnikov s spricali najtopleje priporočena

Trnkóczy-jeva

hmeljna sladna kava

z dobrim okusom iz lepo dišavo.

Zavitek s 1/2 kg. volje 30 Kr. — Jazé ceno
pridejo zaviti 4 kg.

Dobiva se po poštni adresi pri **Ubaldu pl.**
Trnkóczy-ju, lekarnarju v Ljubljani; na Dunaju
imajo zalogo lekarnarji: **Viktor pl. Trnkóczy**, V. okraj,
Hundsturmstrasse 113; **dr. Otón pl. Trnkóczy**,
III. okraj, Rádetzkyplatz 17, **Julij pl. Trnkóczy**,
VIII. okraj, Josefstädterstrasse 30; v Gradcu (Stajarsko)
Vendélin pl. Trnkóczy, lekarnar; nadalje v vseh
lekarnah, prodajalnicah dišav, kupoli itd.

(1391) **Prekupci imajo obilen rabat.** (5)

Preselitev trgovine.

(52-16)

Stefana Nagy-ja

trgovina z **železjem**, ro-
kodelskim, **hišnim** in ku-
hinjskem orodjem

je od dne 1. julija t. l. nadalje

na **Valvazorjevem trgu št. 5**
(prej **France Trček**)

v poslopji okrajnega glavarstva.

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu
v mestu in na deželi priporočam

svojo **bogato zalogo**
najraznovrstnejših

klobukov,

čepic za požarne brambe itd.

vse po najnovšem kroju, fine in bolj priproste, izde-
lane iz **močnega trajnega blaga**, po najrazlič-
nejših cenah.

Sprejemam naročila na vsakovrstna

krznarska dela,

katera izdelujem v lastni delavnici.

V mnogobrojno nakupovanje uljudno vamim

(1328) spoštovanjem (15-17)

Anton Krejči,

klobučar in krznar,

Kongresni trg št. 8 v Ljubljani.

Gg. dijakom dovoljujem prednostne cene.

Sarg-ovo zdravstveno oblatveno preskušeno
zobno čistilno sredstvo

KALODONT.

Dobiva se v lekarnah in parfumerijah itd. kos po 35 kr. (1419) 3

Andr. Druškovič,

trgovec z železnino,

Mestni trg 10, **LJUBLJANA**, Mestni trg 10,

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnikov, nagrobnih križev, kuhinj-
skega in vsakovrstnega **poljedelskega**
orodja, kovanje za okna in vrata, ce-
menta itd., sploh vsega v to stroko spa-
dajočega blaga. (29)

Fine vodne žage in pile,

za kojih dobroto se jamči, po najnižji ceni.

Zobozdravnik Schweiger

nastanil se je

v **hótelu „Pri Maliču“ (Stadt Wien),**
II. nadstropje, št. 25-26.

Ordinira vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne ter od
2. do 5. ure popoldne. — Ob nedeljah in praznikih od
9. ure dopoldne do 1 ure dopoldne.

Na razpolago ima najnoveše in najboljše glede na **umetno zobovje**,
bodisi posamezno ali skupno. Plombuje votle zobe z najtrpežnejšim in najboljšim
plombovnim sredstvom — zlatom in platino — **prednje zobe** pa v emailirani
plombi, ki je barvi zob popolnem enaka. (1423) 7

Za dobro izvršitev jamči v vsakem slučaju.

Zobni zdravnik iz Berolina
univ. med.

DR. R. JACOBI

Štari trg št. 4, I. nadstropje, v Ljubljani

ordinira od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne;
ob nedeljah od 9. do 11. ure dopoldne. (1413) 10-8

(3) Za uboge ob petkih od 9. do 10. ure dopoldne.

Dunajska borza.

Dne 21. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	90 gld. 5 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	89 " 65 "
Zlata renta 4%, davka prosta	107 " 70 "
Papirna renta 5%, davka prosta	1001 " — "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	100 " — "
Kred tne akcije, 160 gld.	269 " 25 "
London, 10 funtov strl.	117 " 95 "
Napoleonondor (20 fr.)	93 1/2 " — "
Cesarski cekini	562 " — "
Nemških mark 100	58 " 02 1/2 "

Dne 20. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	101 gld. 90 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 45 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	133 " 75 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	144 " 40 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	181 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "
Zastavna pisma	100 " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	183 " — "
St. Genóis srečke, 40 gld.	61 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	16 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	19 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	52 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	147 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2744 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	79 " 75 "
Papirni rubelj	1 " 15 "
Laških lir 100	45 " 50 "

MERCUR menjarnična delniška
družba na Dunaju,
I., Wollzeile št. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem
listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute
in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnic priporočamo:

4% galiske propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komer-
cijonalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne
banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podruž-
nice njene.

150.000 goldinarjev

se more dobiti s

promeso iz 1864. l.,

ki velja cela 4 1/2 gld., polovica 2 1/2 gld in 50 kr. kolek.

Žrebanje dne 1. decembra!